

NEKROLOZI

OBITUARIES

Viktor Hahn

1912—1970

17. V 1970. preminuo je nakon teške bolesti dr ing. Viktor Hahn, redovni profesor Tehnološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Prof. Hahn rodio se 21. VIII 1912. u Budimpešti, a nakon završetka srednje škole u Zagrebu, 1930. upisao se na Kemijski odsjek Tehničkog fakulteta u Zagrebu, gdje je 1934. diplomirao. Već vrlo kratko nakon diplome orijentirao se na područje organske kemije i počeo raditi u Zavodu za organsku kemiju Tehničkog fakulteta kod prof. Preloga, koji je upravo preuzeo nastavu iz tog predmeta u Zagrebu. Nakon par mjeseci, u ožujku 1936. godine, odlazi kao stipendista francuske vlade u Pariz, gdje pod vodstvom prof. E. Fourneaua radi u Laboratoriju za terapijsku kemiju u Pasteurovom zavodu na izradi svoje doktorske disertacije. Nakon promocije na stepen doktora Univerziteta u Parizu, 1938. godine nastupa službu u tvornici lijekova »Kaštel« (kasnije »Pliva«) gdje ostaje do 1946. u svojstvu kemičara u naučnoistraživačkom laboratoriju Sintetskog odjela tvornice. Boravak u Parizu i kasniji rad u tvornici »Kaštel« jednoznačno je orijentirao istraživački rad prof. Hahna na područje sintetske i farmaceutske kemije, kojem području ostaje vjeran do kraja svoga života.

Godine 1946. izabran je za docenta na Tehničkom fakultetu u Zagrebu gdje 1951. postaje izvanredni, a 1958. redovni profesor iz organske kemije.

Položaj nastavnika omogućio mu je da kombinira nastavni i istraživački rad, iako je zbog objektivnih okolnosti onaj prvi prevagnuo. Osim funkcije nastavnika na fakultetu zauzimao je i razne položaje u našem javnom i stručnom životu. Da nabrojimo samo neke od njih: 1958/59. bio je dekan Tehnološkog fakulteta, a od 1963—66. član Sveučilišnog savjeta. Osnivač je Laboratorija za preparativnu organsku kemiju Instituta »Ruđer Bošković« kojim je rukovodio od 1955—1965, a od 1966. bio je savjetnik istog Instituta. Osnivanjem Instituta za organsku kemiju i biokemiju Sveučilišta u Zagrebu postao je 1960. i njegov suradnik.

Istraživački rad prof. Hahna bio je orijentiran na područje kemije heterocikličkih spojeva, naročito onih koji bi mogli pokazivati stanovito fiziološko djelovanje. Ti su radovi doveli do nekih interesantnih sintetskih postupaka šire primjene i o njima je referirao na nizu kongresa i sastanaka u zemlji i inozemstvu. Kako sintetska kemija predstavlja idealno područje za izobrazbu organskih kemičara, prof. Hahn je odgojio veliki broj inženjera, magistara i doktora kemijskih nauka, od kojih mnogi danas zauzimaju važne položaje u našem društvu. Prof. Hahn je uspio dio svog vremena utrošiti i za društvene aktivnosti te je 25 godina djelovao kao aktivni član Hrvatskoga kemijskog društva i Društva inženjera i tehničara, zauzimajući pri tom razne upravne funkcije. U razdoblju od 1958. do 1960. godine bio je predsjednik Hrvatskoga kemijskog društva.

Predaleko bi nas dovelo nabranjanje svih aktivnosti prof. Hahna, koji je kao čovjek i kolega bio poštovan od svojih suradnika i prijatelja, koji su naučili cijeniti njegov staložen, umjeren, ali i konzekventan stav kojim je nastojao našoj struci osigurati mjesto koje joj u društvu pripada. Bio je neumorni pobornik ideje o neophodnosti istraživačkog rada i njegove nedjeljivosti od nastave. Često neshvaćen od svoje okoline, nikada nije gubio vjeru u ispravnost tog svog stava. Znao je na tih i sebi svojstven način na svakom mjestu zagovarati nužnost objektivnih naučnih kriterija pri rješavanju problema nauke i nastave u nas. Tim bolnije je odjeknula vijest da nas je zauvijek ostavio, i to baš u trenutku kad bi njegovo prisustvo u jeku reforme visokoškolske nastave i naučne djelatnosti bilo itekako potrebno.

Ime prof. Hahna ostat će u nezaboravnoj uspomeni svima koji su ga poznavali, a naročito njegovim suradnicima koji su izgubili plemenitog kolegu, učitelja i vrsnog pedagoga.

D. SUNKO
K. JAKOPIĆ

Prilikom pogreba na groblju Mirogoj 20. svibnja u prisustvu velikog broja štovalaca i prijatelja prof. Hahna oprostili su se govorima: M. Rac u ime Tehnološkog fakulteta, M. Proštenik u ime Instituta za organsku kemiju i biokemiju Sveučilišta, V. Škarić u ime Instituta »Ruđer Bošković«, D. Sunko u ime Hrvatskoga kemijskog društva te G. Karminski-Zamola u ime Zavoda za organsku kemiju Tehnološkog fakulteta. U svom govoru, V. Škarić je rekao:

»Dragi i poštovani Profesore, ovdje smo se našli naglo i neočekivano. Dok oko nas sve bukti i traži život, rastajemo se s Vama s velikom boli u srcu. Ja ne želim da to i ostane rastanak, jer u našoj svijesti Vaš svijetli lik profesora, pedagoga, čovjeka i prijatelja neizmjereno zrači i živo živi u našim srcima.

Kao Vaš đak, kojeg ste uputili na naše teške i trnovite staze organske kemije, kao Vaš diplomand kojeg ste doveli do diplome i vjere da ustrajnost obično daje rezultate, kao Vaš habilitant kojem ste omogućili da se bolje opremi u svakodnevnim bitkama koje naučni radnik mora voditi da bi istine što više dolazile do izražaja, kao Vaš suradnik i kao onaj koji je Vaše posljednje aktivne dane sa zadovoljstvom mogao pratiti i u Institutu »Ruđer Bošković«, trebao bih naći mnoge riječi harnosti i ljubavi koju sam s mojim kolegama i prijateljima gajio za Vas.

Nisam u stanju da sada nađem sve te riječi. Dopustite mi zato, dragi Profesore, da svom srcu dam oduška, što tiše i nečujnije, ali sa svom dubinom osjećaja koje čovjek može gajiti prema svojim uzorima. Ako danas, kao i ranije, nisam nalazio sve one riječi koje Vi zavređujete kao naš dragi učitelj i prijatelj, budite uvjereni da će Vaš lik i uzor vječno živjeti u nama, i s nama graditi bolju budućnost sadašnjih i dolazećih generacija.«

OBJAVLJENI NAUČNI RADOVI

1. a) V. Prelog et V. Hahn: Nouveaux dérivés de l'acide barbiturique, *Coll. trav. chim. Tchecosl.* **8** (1936) 219.
b) V. Prelog i V. Hahn: Novi derivati barbiturne kiseline, *Arhiv kem.* **10** (1936) 11.
2. V. Hahn: Synthèse et étude pharmacologique de nouvelles bases quinoléiniques à fonction éther-oxyde aminée, *Thèse de Doctorat*, Paris, 1938.
3. V. Prelog, R. Seiwert, V. Hahn und E. Cerkovnikov: Synthetische Versuche in der Reihe der Chinaalkaloide I, *Ber. dtsh. chem. Ges.* **72** (1939) 1325.
4. V. Hahn, E. Cerkovnikov und V. Prelog: Über eine neue Reihe von spasmolytischen Verbindungen. Die substituierten 4-Aminopiperidine, II Mitteilung, *Ber. dtsh. chem. Ges.* **74** (1941) 1658.
5. V. Hahn, E. Cerkovnikov und V. Prelog: Über substituierte 4-Aminopiperidine. III Mitteilung, *Helv. chim. Acta* **26** (1943) 1132.
6. V. Prelog, V. Hahn, H. Brauchli und H. C. Beyerman: Über Alkyl-(β -oxy- β -aryl-äthyl)-sulfide und Dialkyl-(β -oxy- β -aryl-äthyl)-sulfonium-salze, *Helv. chim. Acta* **27** (1944) 1209.
7. V. Hahn: O pripravi nekih kinolinskih baza s analeptičkim djelovanjem, *Arhiv kem.* **20** (1948) 73.
8. V. Hahn: O 5-alkil-5-acil-derivatima barbiturne kiseline, *Arhiv kem.* **20** (1948) 87.
9. V. Hahn i Z. Kochansky: Sintezе u redu difeniletera I. Prilog poznavanju (p-nitrodifenileter)-sulfonskih kiselina, *Arhiv kem.* **25** (1953) 151.
10. V. Hahn, J. Biščan i O. Bandžović-Rakijaš: Sintezе u redu difenil-etera II. Bilješka o pripravi 8-fenoksi-kinolina i 8-fenoksi-1,2,3,4-tetrahydrokinolina, *Arhiv kem.* **25** (1953) 253.
11. V. Hahn, P. Hammes und Z. Gerić: Die Konstitution des Phenylharnstoffs, *Experientia* **10** (1954) 11.

12. V. Hahn, R. Hansal, I. Markovčić i D. Vargazon: Pripravljanje sekundarnih amina redukcijom Shiffovih baza I. O nekim *N*-furfuril-arilaminima, *Arhiv kem.* **26** (1954) 21.
13. V. Hahn i O. Kovačević: Prilog identifikaciji monosaharida u obliku osazona i ozotriazola, *Glasnik hem. društva* **19** (1954) 567.
14. V. Hahn, Z. Kochansky i V. Težak-Jenić: Sinteze u redu difenil-etera. III. O sulfoniranju 4-nitro- i 2,4-dinitrodifenil-etera, *Arhiv kem.* **26** (1954) 257.
15. V. Hahn, R. Hansal i D. Vargazon: Pripravljanje sekundarnih amina redukcijom Shiffovih baza II. O furfuriliden- i furfuril-o-anisidinu, *Arhiv kem.* **27** (1955) 33.
16. V. Hahn, Ž. Stojanac and D. Emer: The Bromination of 2-Furanilide, *Arhiv kem.* **27** (1955) 155.
17. V. Hahn, V. Škarić, E. Miler i Ž. Stojanac: Sinteze u redu difenil-etera IV. O fenoksifenilhidrazinima, *Croat. Chem. Acta* **28** (1956) 57.
18. V. Hahn, Z. Kochansky, I. Guštak-Mašek and K. Jemrić: *S*-Benzylthiuronium Salts of Some Barbituric Acid Derivatives, *Croat. Chem. Acta* **28** (1956) 119.
19. P. Stern, A. Misirlija i V. Hahn: Kemijska konstitucija i antileukemijsko djelovanje V. O nekim *N*-acil-uretanima, *Acta Pharm. Jug.* **6** (1956) 27.
20. V. Hahn and N. Pravdić-Sladović: The Preparation of Some 1-(Nitro-phenyl)-2-pyridones and -thiopyridones, *Croat. Chem. Acta* **29** (1957) 127.
21. V. Hahn, Ž. Stojanac, O. Ščedrov, N. Pravdić-Sladović, S. Tomasić und D. Emer: Über Thiobrenzschleimsäureamide. Thioamide, I. Mitteilung, *Croat. Chem. Acta* **29** (1957) 319.
22. V. Hahn and S. Kukolja: Studies on 4-Pyrones and 4-Pyridones. I. The Preparation of 1-Aryl-3-hydroxy-4-pyridones and Related Compounds, *Croat. Chem. Acta* **33** (1961) 137.
23. S. Kukolja and V. Hahn: Studies on 4-Pyrones and 4-Pyridones. II. The Preparation and Rearrangement of 3-Allyloxy-4-pyrone, *Croat. Chem. Acta* **33** (1961) 229.
24. N. Pravdić und V. Hahn: Zur Kenntnis der Thiozimtsäureamide. Thioamide. II. Mitteilung, *Croat. Chem. Acta* **34** (1962) 85.
25. Ž. Stojanac und V. Hahn: Notiz über die Darstellung einiger halogen-substituierter Thiobenzoesäure- und Thiobrenzschleimsäureanilide. Thioamide. III. Mitteilung, *Croat. Chem. Acta* **34** (1962) 237.
26. D. Bilović, Ž. Stojanac and V. Hahn: A Novel Type of Intramolecular Diels-Alder Reaction in the Furan Series, *Tetrahedron Letters* (31) **1964** 2071.
27. K. Jakopčić und V. Hahn: Einfache Methode zur Darstellung von Amino-thioamidin, *Naturwissenschaften* **51** (1964) 482.
28. K. Blažević, N. Pravdić und V. Hahn: Zur Kenntnis der-2-(2'-Furyl)-benzthioazole. Thioamide. V. Mitteilung, *Croat. Chem. Acta* **36** (1964) 215.
29. N. Pravdić und V. Hahn: Über 3-(2'-Furyl)-thioacrylsäureamide. VI. Mitteilung, *Croat. Chem. Acta* **37** (1965) 55.
30. M. Jančevska, K. Jakopčić und V. Hahn: Über Hydroxythioamide. I. Einfache Darstellung von aromatischen und heteroaromatischen Thiocarbonsäureaniliden mit freier Hydroxylgruppe, *Croat. Chem. Acta* **37** (1965) 67.
31. M. Grdinić and V. Hahn: Chemistry of Imidoyl and Amide Chlorides. II. On the Preparation and Properties of the *N*-Mono- and *N,N*-Dialkyl Substituted Amide Halides. Studies in the Furan Series. X., *J. Org. Chem.* **30** (1965) 2381.
32. K. Jakopčić and V. Hahn: Thioamides. VIII. Cyclization of 2-Carbo-benzoxymino-Thiobenzanilide, *Croat. Chem. Acta* **37** (1965) 181.
33. D. Bilović and V. Hahn: The Preparation of Some Quaternary Furfuryl Ammonium Salts. Studies in the Furan Series. XI, *Croat. Chem. Acta* **37** (1965) 185.

34. D. Bilović, D. Popović-Cipriš, M. Kolombo und V. Hahn: Dicarbonsäureureide. I. Ureide und Thioureide der Glutar-, Diglykol und Thiodiglykolsäure, *Croat. Chem. Acta* **37** (1965) 223.
35. V. Hahn and M. Grdinić: Chemistry of Imidoyl and Amide Chlorides. I. On the Preparation and Properties of *N*-Substituted 2-Furimidoyl Chlorides. *N,N'*-Disubstituted 2-Furamidines, *J. Chem. Eng. Data* **11** (1966) 211.
36. H. Krnjević, L. Kolačny, D. Tomljenović, B. Glunčić i V. Hahn: Farmakološka svojstva nekih supstituiranih (2'-furfuril)-barbiturnih i tiobarbiturnih kiselina, *Farm. Glas.* **22** (1966) 183.
37. N. Stojanac und V. Hahn: Über die Acetylierung von Thioamiden mit Keten, *Chimia* (Aarau) **20** (1966) 175.
38. N. Stojanac und V. Hahn: Über die Methylierung von Thioamiden mit Diazomethan, *Bull. Sci. Conseil Acad Yougosl.* **11** (1966) 98.
39. B. Glunčić, K. Jakopčić, N. Krvavica und V. Hahn: Preparation of Some New Substituted 5-(2'-Furfuryl)-barbituric and -thiobarbituric Acids. Studies in the Furan Series. XII, *Croat. Chem. Acta* **38** (1966) 119.
40. K. Blažević und V. Hahn: Studies on 4-Pyrones and 4-Pyridones. III. The Preparation of Some New 5-Hydroxy-1-aryl-4-pyridone-2-carboxylic Acids and related Compounds, *Croat. Chem. Acta* **38** (1966) 113.
41. D. Bilović und V. Hahn: On the Preparation of Some Tertiary Amines Containing the 2-Furfuryl Group. Isomerization of Allyl-aryl-(2-furfuryl)-amines to *N*-Aryl-4H-5,7-epoxyisoindolines. Studies in the Furan Series. XIII, *Croat. Chem. Acta* **39** (1967) 189.
42. K. Blažević, K. Jakopčić und V. Hahn: Studies on 4-Pyrones and 4-Pyridones. IV. Preparation of Some New 4-Thiopyrones, *Bull. Sci. Conseil Acad. Yougosl.* **14** (1969) 1.